

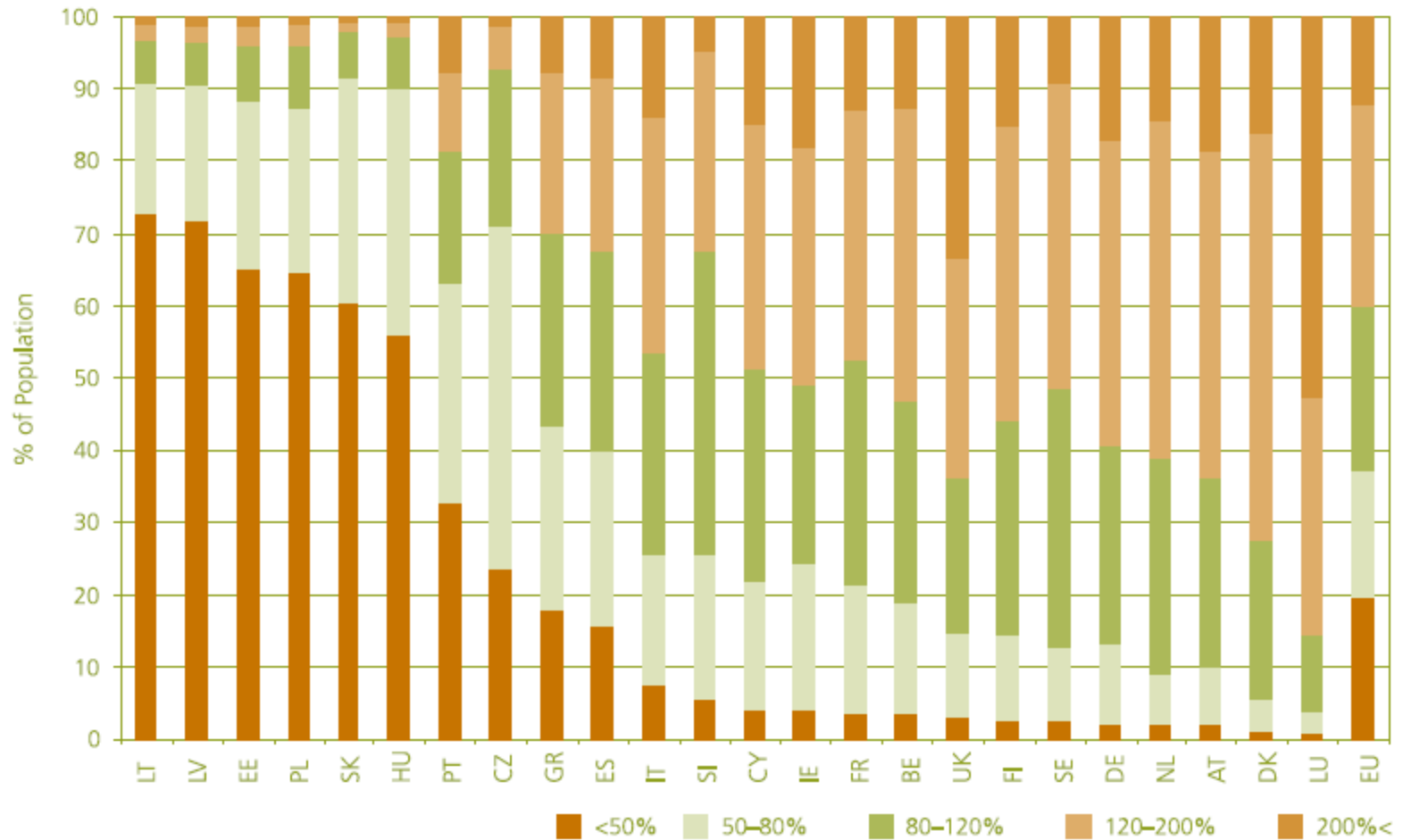
Κατανομή Εισοδήματος

Διάλεξη από Γρηγόριο Δ. Σιουρούνη (NO Quiz
guys! READ FOR MIDTERM)

Κατανομή Εισοδήματος

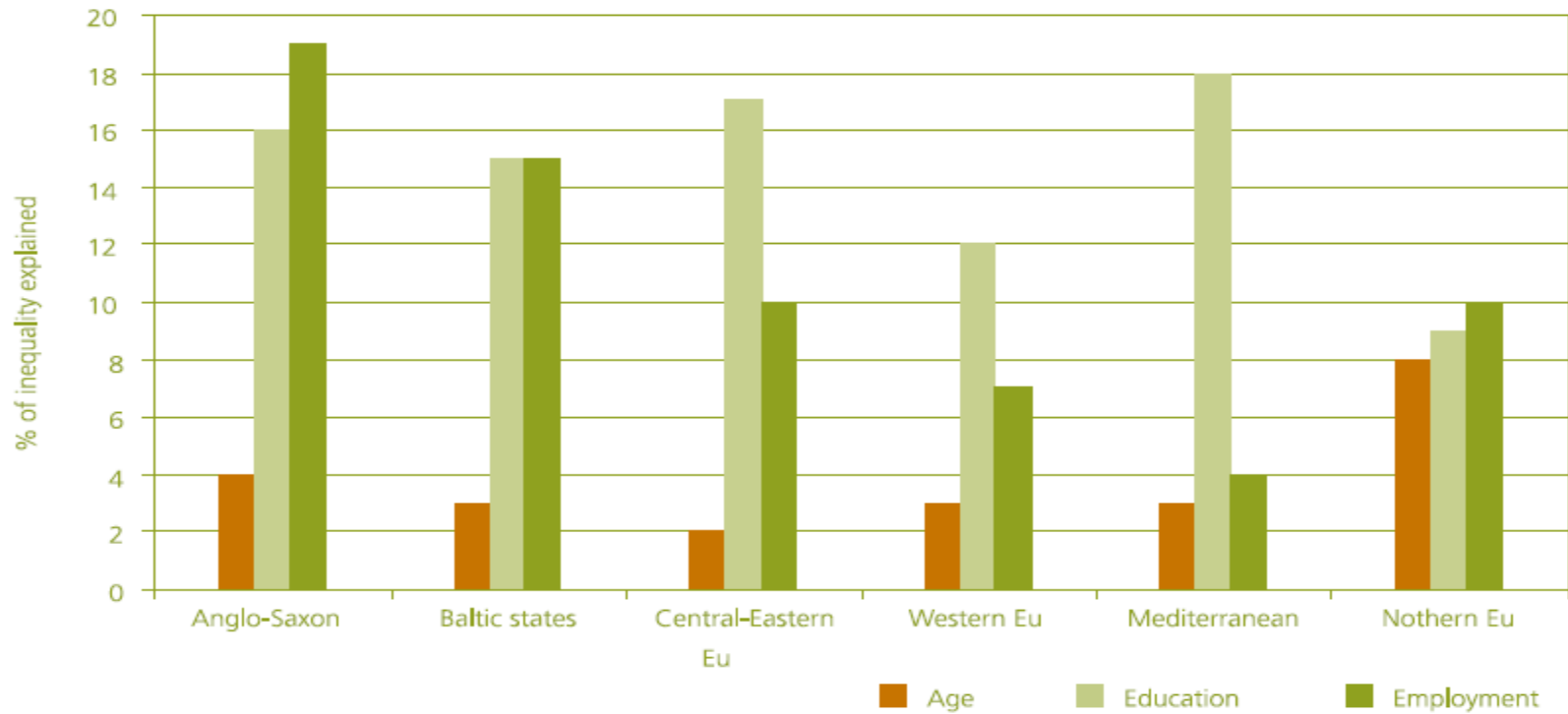
- Πως κατανέμεται το εισόδημα?
 - Υπάρχει θέμα ανισότητας εισοδήματος?
 - Γιατί θα πρέπει να υπάρχει αναδιανομή εισοδήματος?
 - Συναλλαγές σε είδος σε σχέση με συναλλαγές με μετρητά
 - Όταν γίνεται αναδιανομή του εισοδήματος, πρέπει αυτοί που λαμβάνουν εισοδήματα να καταναλώνουν ένα minimum ποσό από συγκεκριμένα αγαθά?
 - Ποια προβλήματα παρουσιάζει η αναδιανομή?

Η Ανισοκατανομή του εισοδήματος EU

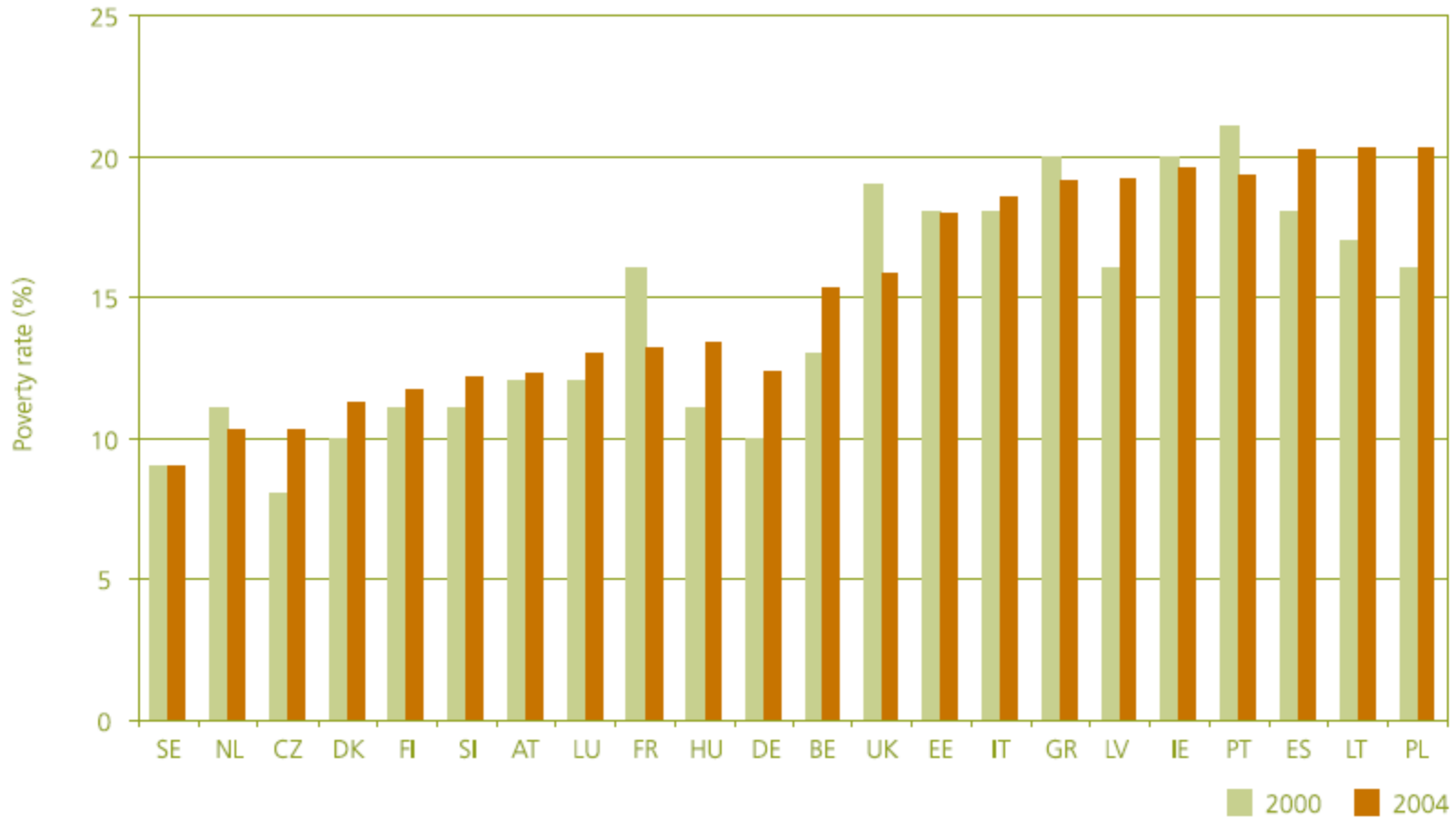

Τι εξηγεί αυτή την ανισοκατανομή?

TÁRKI EUROPEAN SOCIAL REPORT

Ποιοι είναι οι φτωχοί στην Ευρώπη;

Ερμηνεία των στατιστικών δεδομένων για την εισοδηματική ανισότητα

- Οι εισοδηματικές συνιστώσες που λαμβάνονται υπόψη στην κατάρτιση των δεικτών ανισότητας είναι εισοδήματα σε χρήμα
 - μεταβιβάσεις σε είδος
- Δε λαμβάνεται υπόψη η αναδιανεμητική επίδραση των φόρων
- Το εισόδημα μετράται σε ετήσια βάση
- Η κατανάλωση αποτελεί ίσως καλύτερο δείκτη ευημερίας
- Προβλήματα σχετικά με τον ορισμό της μονάδας παρατήρησης

Το κενό ανάμεσα στους πλούσιους και τους φτωχούς διευρύνεται

- Οι πλούσιοι γίνονται πλουσιότεροι, όμως οι φτωχοί δεν γίνονται κατά ανάγκη φτωχότεροι
 - Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία βλέπουμε ότι τα οικογενειακά εισοδήματα στο χαμηλότερο 60% έχει παρέμεινε το ίδιο περίπου από το 2000
- Η εργατική και μεσαία τάξη έχει δει μια μέτρια το πολύ πραγματική αύξηση στο εισόδημα της
 - 10-29% αύξηση στην μεσαία κατηγορία (μέχρι πριν το Μάιο του 2010)
- Αυτό σε μεγάλο βαθμό οφείλεται ότι πλέον πολλές οικογένειες έχουν δυο εισοδήματα (ένεκα αυξημένων υποχρεώσεων, life style, ανάγκης επιβίωσης κλπ)

Προβλήματα που παρουσιάζουν τα ετήσια δεδομένα

- Αγνοεί τον αριθμό εργαζομένων σε ένα νοικοκυριό
 - Γενική τάση είναι να αυξάνονται σε δυο τα εργαζόμενα μέλη
 - Έξοδα, όπως φύλαξη, μπορεί να είναι υψηλότερα σε ένα νοικοκυριό που εργάζονται και οι δυο γονείς
- Μεταβιβάσεις σε είδος δεν υπολογίζονται
- Οι φόροι αλλάζουν με το χρόνο
 - Το διαθέσιμο εισόδημα αλλάζει με τον χρόνο (χωρίς να αλλάζει το εισόδημα)
- Το εισόδημα αλλάζει με τον χρόνο
 - Εάν ένα πλούσιο άτομο δεν έχει κάποιο εισόδημα σε κάποιο έτος, (π.χ. έχει ακίνητα τα οποία μένουν όλα ξενοίκιαστα), πρέπει να θεωρείτε φτωχός?

Υπάρχει μεγάλη ανισότητα ή όχι τελικά?

- Κάποιοι μπορεί να πουν πως όχι
 - “Όταν τα οικονομία κίνητρα για καλυτέρευση της ζωής μειώνονται, η οικονομική πίτα γίνεται μικρότερη”
 - Σκεφτείτε κάποιο ολοκληρωτικό καθεστώς
 - “Οι άνθρωποι οι οποίοι είναι ηθικοί και τίμιοι στην δουλειά τους πρέπει να κερδίζουν περισσότερο”
 - “Υπάρχει πολύ μεγάλη ευκαιρία για τον κάθε ένα σήμερα να γίνει καλύτερος στην Ελλάδα”
 - Δωρεάν εκπαίδευση; Δωρεάν υγεία, επιδοτούμενες μεταφορές, ηλεκτρικό ρεύμα, τηλεπικοινωνίες

Κάποιοι όμως έχουν αντίθετη άποψη

- “Η οριακή χρησιμότητα εισοδήματος είναι χαμηλότερη για κάποιον με υψηλό εισόδημα”
 - “Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα για ένα minimum standard of living”
 - “Η κοινωνική συνοχή μπορεί να διαταραχτεί εάν ένας μεγάλος αριθμός πολιτών είναι κάτω από το όριο της φτώχειας”
-

Άλλα θέματα σχετικά με την εισοδηματική ανισότητα

- Κάποιοι οι οποίοι είναι σχετικά φτωχοί μπορεί να αισθάνονται κατώτεροι
 - Αυτό το πρόβλημα μπορεί να επηρεάσει επόμενες γενιές
 - Ζήλια απέναντι σε άλλους πολίτες
 - Κακεντρέχεια αναφορικά με επιτυχίες άλλων ανθρώπων
-

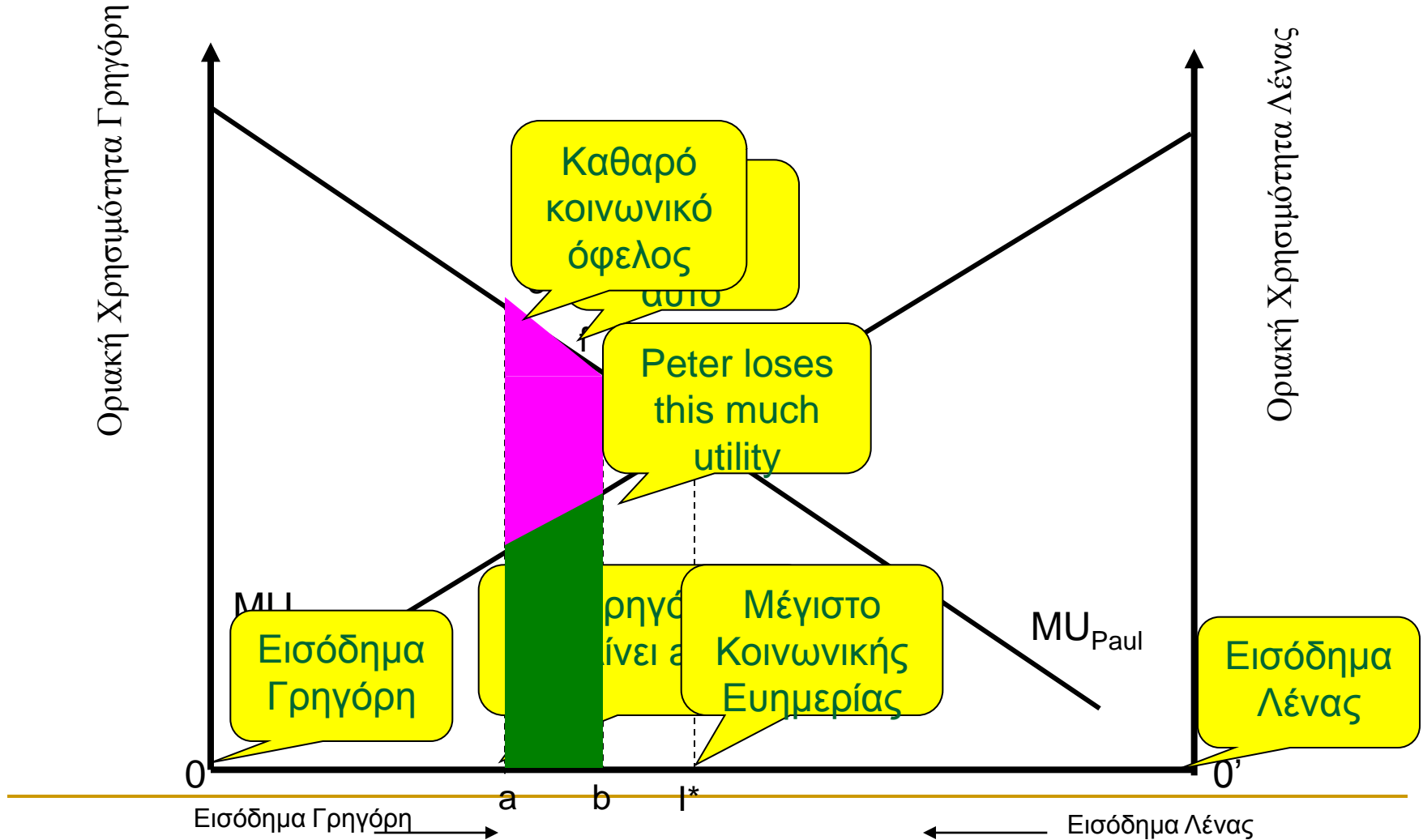
Πρέπει να υπάρχει Εισοδηματική Ισότητα?

- Υπάρχουν διαφορετικές απόψεις σχετικά με την ισότητα
 - Προσθετική συνάρτηση κοινωνικής ευημερίας (Additive Welfare function)
 - “Το πέπλο της Άγνοιας” – Veil of Ignorance
 - Η συνάρτηση κοινωνικής ευημερίας θα πρέπει να αποτελείται από το minimum της χρησιμότητας όλων των πολιτών
 - Ισότητα Αγαθών (Commodity egalitarianism)

Διαφορετικές απόψεις αναφορικά με την ισότητα

- Κάποιοι πιστεύουν ότι η χρησιμότητα, όχι το εισόδημα, θα πρέπει να βελτιστοποιείται σε μια κοινωνία
 - Οπότε η συνάρτηση κοινωνικής ευημερίας δίνεται από
$$W = U_1 + U_2 + \dots + U_n$$

Επιπτώσεις εάν προσθέτουμε τις χρησιμότητες

Άλλες απόψεις...

- Άλλοι πιστεύουν ότι η κοινωνική ευημερία θα πρέπει να αποτελείται από το minimum των χρησιμότητων των πολιτών
 - “Το πέπλο της Άγνοιας” το επιχείρημα που αναπτύχθηκε από τον John Rawls
 - Εάν αποκρύψουμε τις γνώσεις και ταλέντα μας τότε ποια θα είναι η θέση μας στην κοινωνία για διάφορα θέματα?
 - Άτομα τα οποία απεχθάνονται τον κίνδυνο θα προτιμήσουν μια ισότιμη εισοδηματική κατανομή
 - Οπότε δεν θα υπάρχει κατωτερότητα, ζήλια η κακεντρέχεια βασιζόμενη στο εισόδημα του καθενός

Ποιο είναι το θεωρητικό πρόβλημα ?

- Η οικονομική πίτα θα συρρικνωθεί εάν ακολουθήσουμε τις ιδέες του Rawls, Γιατί?
- Εάν το εισόδημα ήταν εγγυημένο να είναι ίσο για όλους, κανείς δεν θα είχε οικονομικό κίνητρο να απόκτηση ανθρώπινο κεφάλαιο
 - Μικρότερη οικονομική πίτα (“economic pie”)
 - Μικρότερο ανθρώπινο κεφάλαιο
 - Χαμηλότερη απασχόληση
 - Μικρότερη καινοτομία

Ποιο είναι τότε το βέλτιστο επίπεδο ανισότητας? Οξύμωρο βέβαια...

- Αδύνατον να απαντηθεί αυτό το ερώτημα, είναι τόσο οξύμωρο που ούτε καν μπορεί κάποιος να το μελετήσει...
 - Διαφορετικοί άνθρωποι έχουν διαφορετικές απόψεις για το ποιες μπορεί να αποτελέσουν ρεαλιστικές πολιτικές για αναδιανομή του εισοδήματος
-

Αιόμα μια άποψη για την ισότητα...

■ Commodity egalitarianism

- Κάποια αγαθά θα πρέπει αν είναι διαθέσιμα σε όλους χωρίς περιορισμούς
 - Δικαίωμα ψήφου (18 και πάνω)
 - Βασική Εκπαίδευση
 - Βασικά ήδη επιβίωσης όπως φαγητό, στέγαση και
 - Βασικό «δίκτυ» υγείας
-

Εάν η αναδιανομή είναι θεμιτή ...

- ...τότε πως γίνεται αυτό στην πράξη?
 - Κοινωνικές μεταβιβάσεις
 - Βασικότερη μορφή που θα μας απασχολήσει στο μάθημα
 - Φοροαπαλλαγές
 - Αρνητικός φόρος εισοδήματος
 - Ελάχιστος μισθός
 - Δημόσια απασχόληση για τους άνεργους
-

Ας υποθέσουμε ότι υπάρχει το παρακάτω σύστημα κινήτρων εργασίας

Τα βασικά στοιχεία είναι

G – βασικό επίδομα εάν δεν εργάζεσαι

$$B = G - tE$$

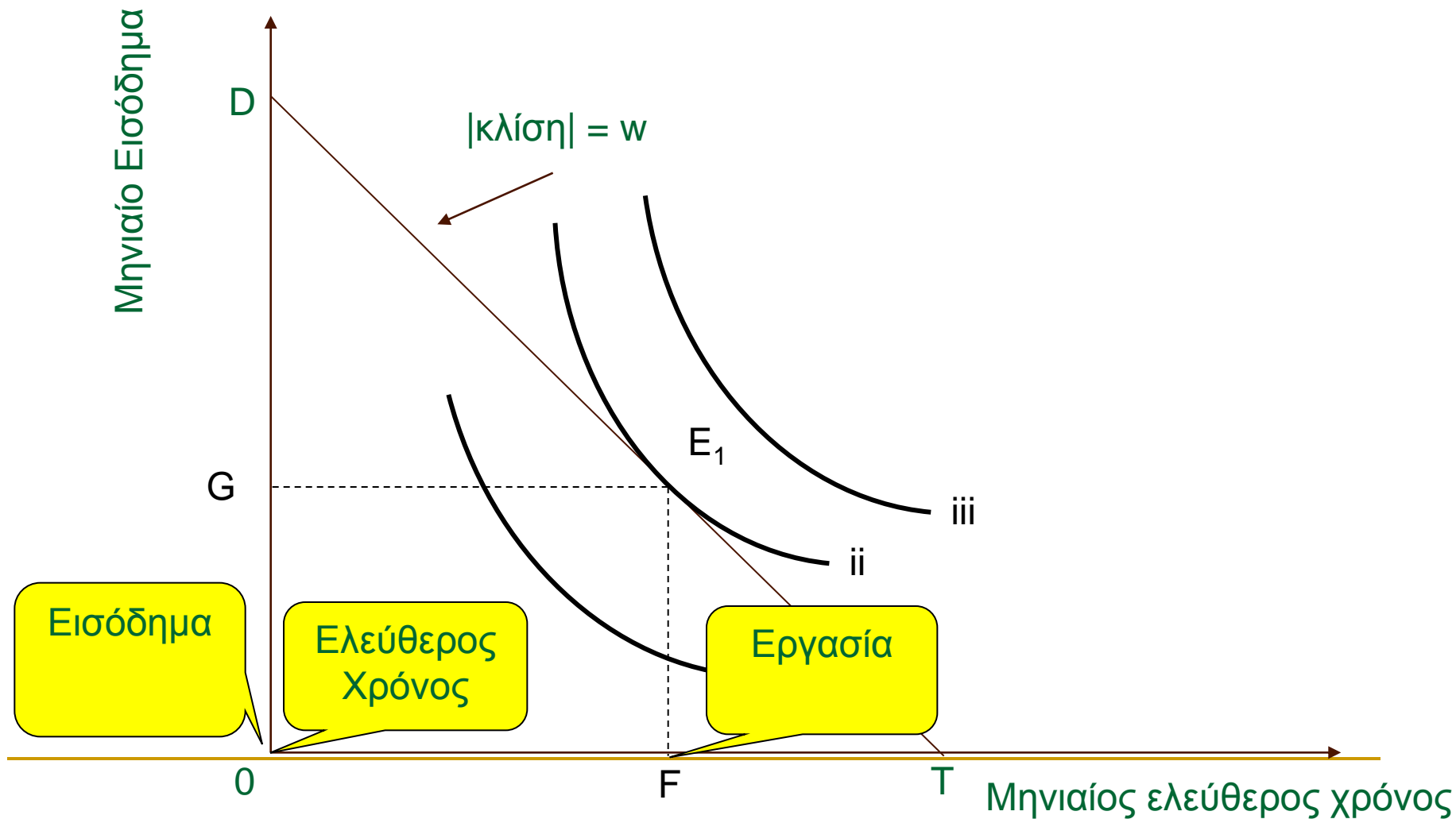
$$B = 0 \text{ αν } E = G/t$$

t – ρυθμός μείωσης του επιδόματος όταν ξεκινάς να εργάζεσαι

B – συνολικό επίδομα

E – έσοδα από εργασία / μισθός

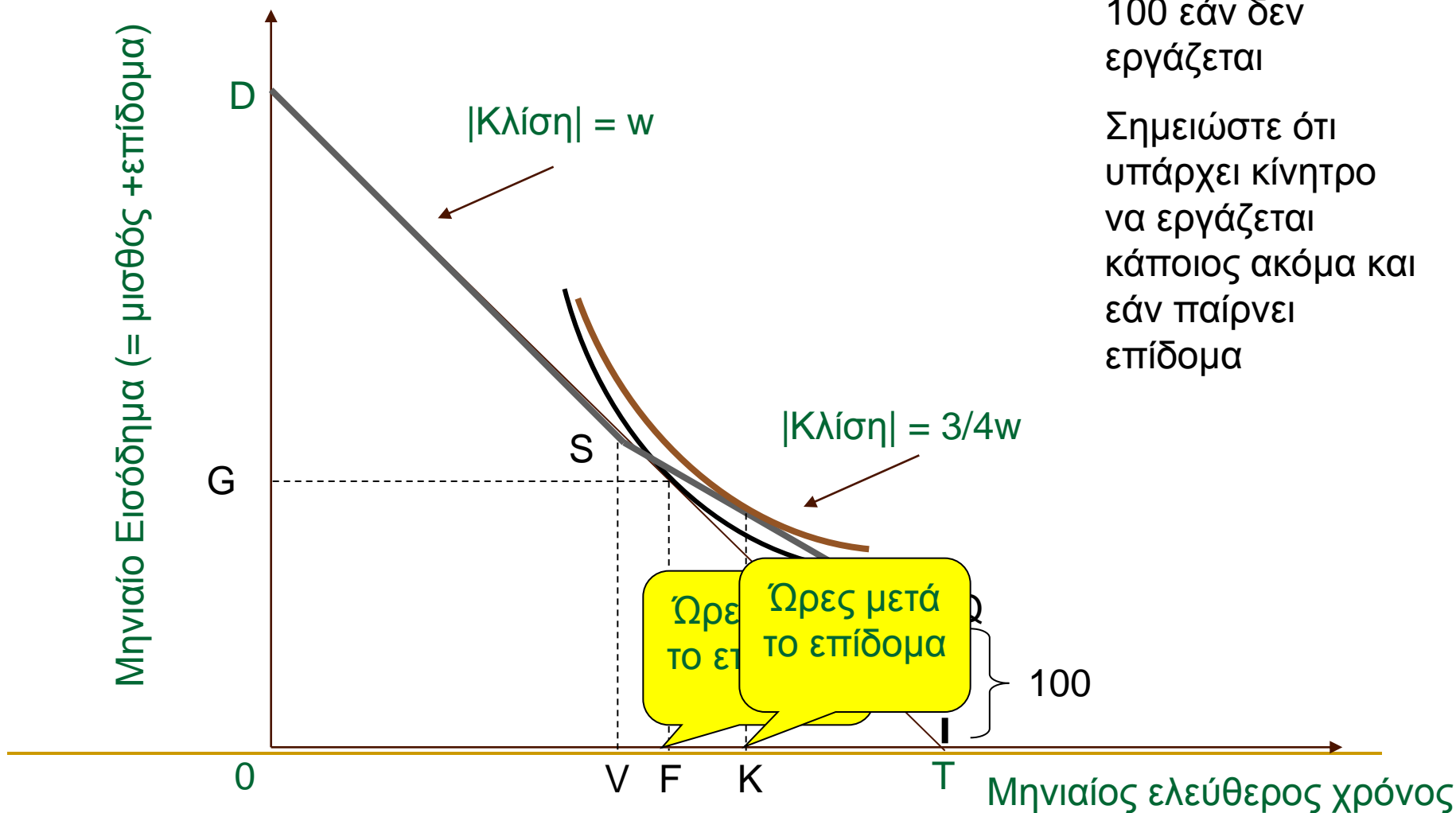
Ανάλυση των κινήτρων εργασίας

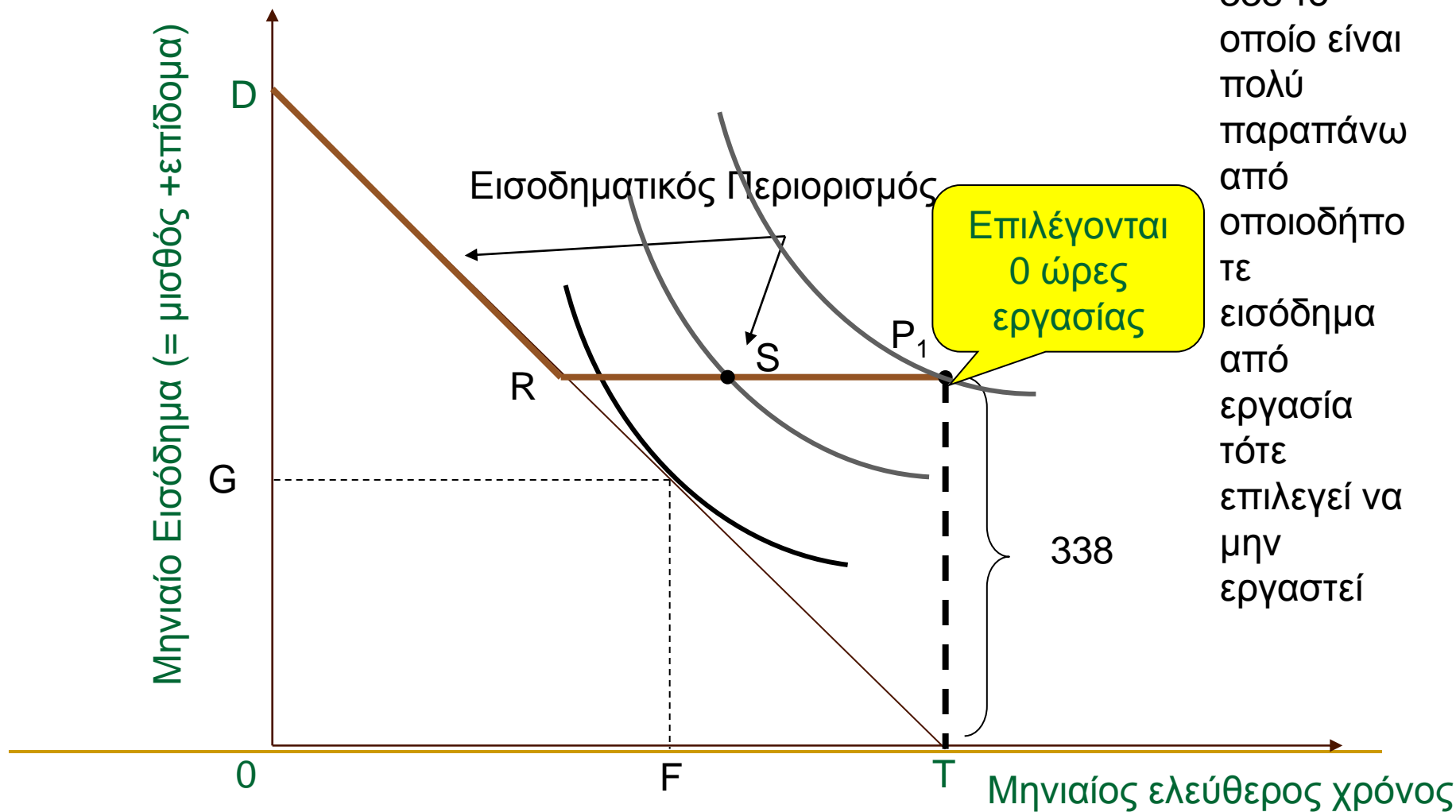
Ανάλυση των κινήτρων εργασίας

Υποθέστε ότι κάποιος λαμβάνει 100 εάν δεν εργάζεται

Σημειώστε ότι υπάρχει κίνητρο να εργάζεται κάποιος ακόμα και εάν παίρνει επίδομα

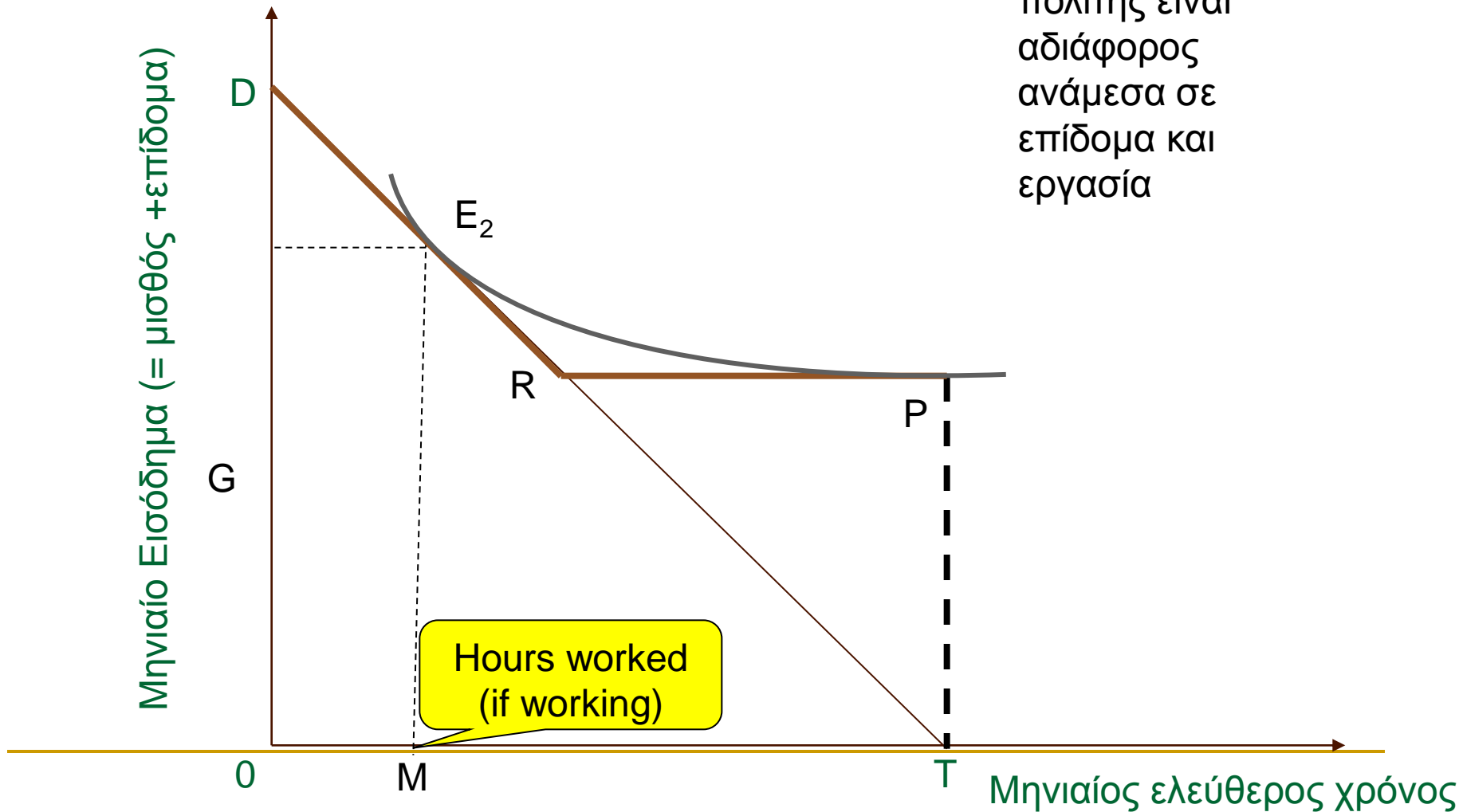
Ανάλυση των κινήτρων εργασίας

Αν κάποιος παίρνει επίδομα 338 το οποίο είναι πολύ παραπάνω από οποιοδήποτε εισόδημα από εργασία τότε επιλέγει να μην εργαστεί

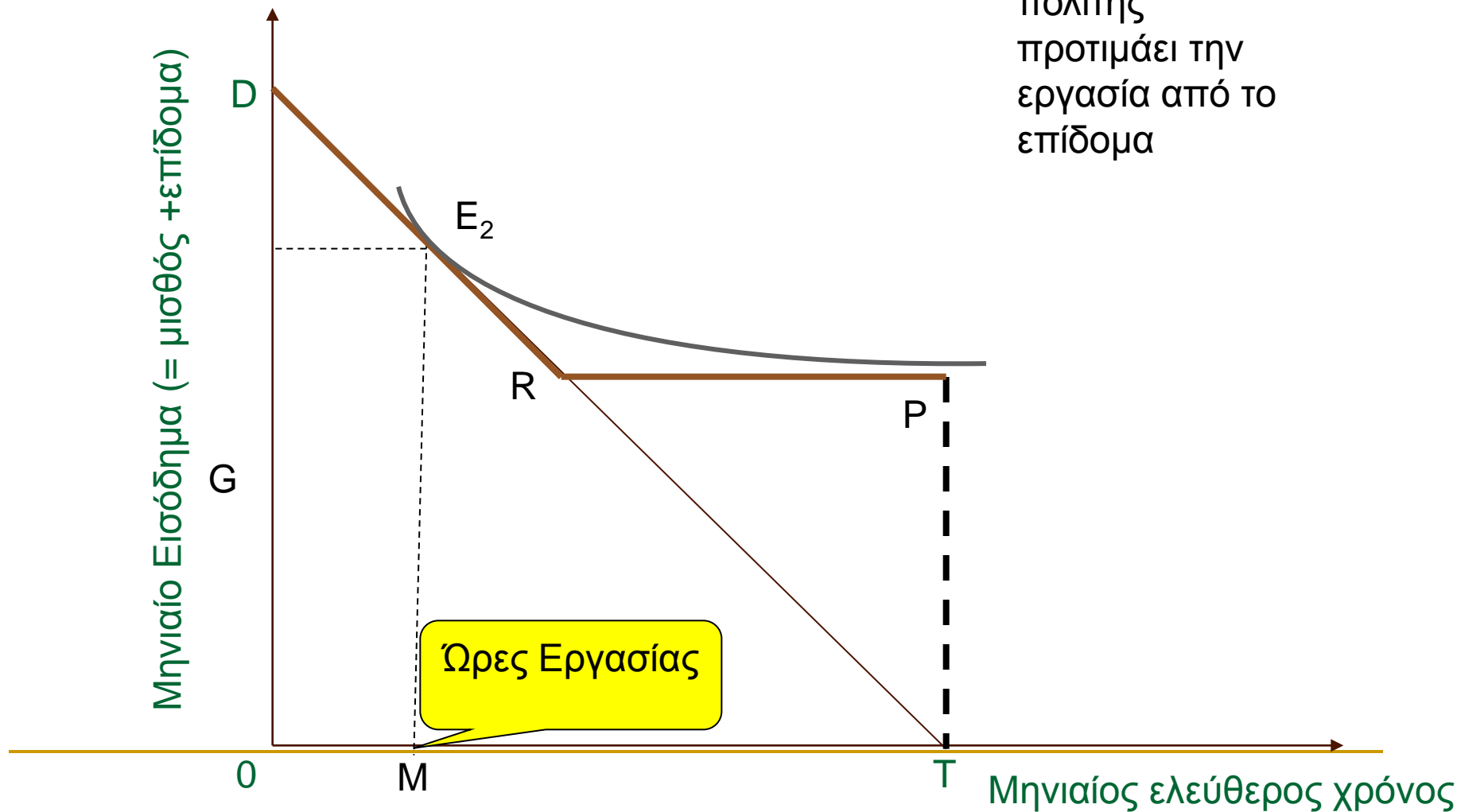
Ανάλυση των κινήτρων εργασίας (Ανάλογα με τις προτιμήσεις)

Αυτός ο πολίτης είναι αδιάφορος ανάμεσα σε επίδομα και εργασία

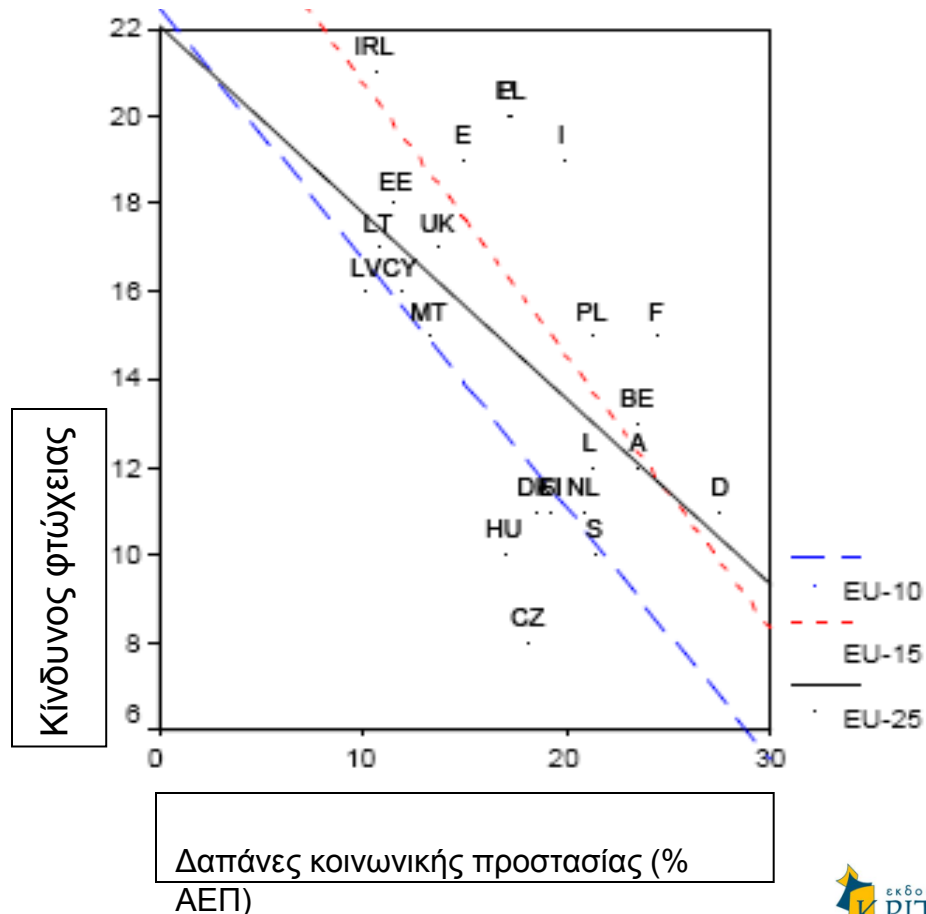

Ανάλυση των κινήτρων εργασίας (Ανάλογο με τις προτιμήσεις)

Αυτός ο πολίτης προτιμάει την εργασία από το επίδομα

Φτώχεια και δαπάνες κοινωνικής προστασίας στις χώρες της ΕΕ

Θυμηθείτε τον Γρηγόρη

- Ο Γρήγορης εργάζεται 1,500 ώρες το χρόνο
 - Μισθός ανά ώρα 10
 - Λαμβάνει επίσης ένα πρόγραμμα υγείας από το κράτος αξίας 3,000 το χρόνο
- Ο Γρηγόρης θα μπορούσε να εργάζεται άλλες 700 ώρες το χρόνο
 - Μισθός ανά ώρα 8
 - Με την δεύτερη εργασία ο Γρηγόρης μπορεί να πληρώσει για ένα ιδιωτικό πρόγραμμα υγείας και δεν χρειάζεται το κρατικό πρόγραμμα

Ας προσθέσουμε αξία στον ελεύθερο χρόνο του!

■ Νέο πρόβλημα

□ Έχει 24 ώρες την ημέρα

- Κάθε ώρα μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε για εργασία (L) είτε ως ελεύθερος χρόνος (δ)
- Ο μισθός του είναι 10 ανά ώρα
- Λαμβάνει 5 σε επίδομα εάν κερδίζει λιγότερα από 60
- M είναι τα ημερησία έσοδα του συν το επίδομα, εάν δικαιούται

□ Ο Γρηγόρης έχει την ακόλουθη συνάρτηση χρησιμότητας

- $U(M, \delta) = 2(M^{1/2}) + \delta$

Το πρόβλημα του Γρηγόρη

- Δυο περιπτώσεις
 - Δεν λαμβάνει επίδομα (εργάζεται πάνω από 6 ώρες)
 - Λαμβάνει επίδομα (εργάζεται 6 ώρες ή λιγότερο)
-

Περίπτωση 1 - Κανένα Επίδομα

- Maximize $2(M^{1/2}) + I$
s.t. $(M/10) + I = 24$
- Ή Maximize $2(M^{1/2}) + I$
s.t. $I = 24 - (M/10)$
- Άρα Maximize $2(M^{1/2}) + 24 - (M/10)$
- Συνθήκες πρώτης τάξεως:
- $1/M^{1/2} - 1/10 = 0$
- Οπότε $M = 100$
 - 10 εργάζεται, 14 ελεύθερος χρόνος

Περίπτωση 1 - Κανένα Επίδομα

- Χρησιμότητα?
- $U(100, 14) = 2(100^{1/2}) + 14 = 34$

Αν εργαστεί λιγότερο?

- Αν υποθέσουμε ότι παίρνει το επίδομα είναι σαν να έχει διαθέσιμη μισή ώρα παραπάνω τότε
- Maximize $2(M^{1/2}) + I$
s.t. $(M/10) + I = 24.5$
- Όπως και πριν, $M = 100$
 - Εάν εργαζόμαστε στο βέλτιστο δεν μπορούμε να πάρουμε το επίδομα, έτσι εάν θέλουμε να πάρουμε το επίδομα πρέπει να δουλέψουμε 6 ώρες
 - Τότε το συνολικό M είναι 65 (60 ο μισθός, 5 το επίδομα)

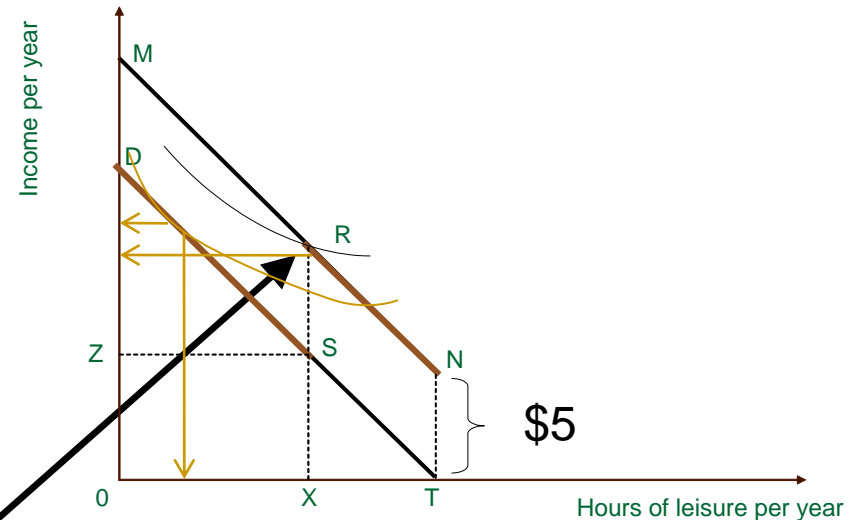
Ποια είναι η χρησιμότητα του Γρήγορου με το επίδομα?

- 6 ώρες εργασίας, 18 ώρες ελεύθερες
- $U(65, 18) = 2(65^{1/2}) + 18 = 34.12$

Τι πρέπει τελικά να κάνει ο Γρηγόρης?

- Αν εργάζεται 10 ώρες (κανένα επίδομα)...
 - $U(100, 14) = 2(100^{1/2}) + 14 = 34$
- Εάν εργάζεται 6 ώρες (με επίδομα)...
 - $U(65, 18) = 2(65^{1/2}) + 18 = 34.12$
- Άρα ο Γρηγόρης πρέπει να εργαστεί 6 ώρες και να πάρει το επίδομα!

Μήνυμα της ημέρας- Αναδιανομή ή φτώχεια?

